

Elevprofiler

Hvordan skal elevprofilerne læses?

I boksene beskrives gode råd til, hvordan de forskellige elevprofiler kan støttes i at opnå øget tilknytning til og fastholdes på deres uddannelse. Rådene er et sammendrag af de faktorer, som eleverne selv har peget på, som afgørende for, at de gennemfører deres uddannelse.

1.1 Louise

Profil:

- Er mellem 25 og 60 år.
- Har haft kortere ansættelser og/eller stået udenfor arbejdsmarkedet i længere perioder.
- Har børn og er i perioder alenemor.

Ressourcer:

- Fastholdes ved stærke fællesskaber, både fagligt og socialt.
- Får mere og mere selvtillid i takt med, at hendes fagidentitet opbygges.
- Opbygger stærke relationelle kompetencer i oplæringen.
- Gennemfører uddannelsen på grund af stærke relationer til undervisere og oplæringsvejledere, der giver hende luft og tager hensyn til privatlivet i perioder.
- Har brug for personlig støtte.

Udfordringer:

- Er enten udfordret socialt, socioøkonomisk eller psykisk.
- Har dårlige erfaringer med at gå i skole og trives derfor markant bedre i oplæringen end på skolen.
- Har behov for mestringssucceser både i skole og oplæring for at bevare motivationen.
- Oplever, at egen læring bliver forstyrret af mange unge og sprogligt udfordrede elever.
- Mangler kompetencer i forhold til professionel kommunikation og er ofte i det personlige rum.
- Har brug for støtte til udfordringer i privatlivet og tilpassede forløb.

Motivation, tilknytning og gennemførelse

Analysen peger på, at Louise har behov for støtte til at tro på sine egne evner og anerkende sine kompetencer til at handle. Derfor har hun også særligt behov for trygge læringsmiljøer både i skole og oplæring. Lou-

ise har behov for mestringssucceser, hvor hun oplever at have kompetencerne til at mestre teori og praktiske færdigheder. Dette betyder også, at Louise særligt har behov for konkret feedback og støtte fra faglige relationer, så hun bliver bevidst om egne styrker.

Deltagelse i fællesskaber har stor værdi for Louise og er en vigtig faktor i hendes oplevelse af tilknytning, da hun understreger vigtigheden af stærke relationer og deltagelse i praksisfællesskaber som en styrkelse af hendes faglige identitet og motivation. Da Louise tidligere har haft svært ved at blive i uddannelse eller job grundet enten psykiske, sociale eller socioøkonomiske udfordringer, har det været afgørende for hende at have relationer til undervisere og oplæringsvejledere, der har vist opmærksomhed og givet plads til fleksibilitet i forhold til fravær og mødetider. I fundene omkring Louise er det et gennemgående tema, at hun har været tæt på at afbryde sit uddannelsesforløb, men er blevet grebet ved fraværssamtaler med uddannelseskonsulenter på SOSU H eller oplæringsvejledere, der har haft forståelse for, at hun i perioder måtte arbejde aften og weekend for at kunne være hjemme i dagtimerne.

- Italesæt overfor Louise, at hun er i en læringsproces, og at det er ok at fejle.
- Arbejd aktivt med differentiering i undervisningen, så alle elever oplever, at deres læring tager udgangspunkt i nærmeste udviklingszone.
- Giv jævnligt feedback og støt Louise i at se egne mestringssucceser.
- Vær opmærksom på fravær og støt op om at Louise deltager aktivt i uddannelsesforløb og kommer hurtigt retur efter fravær.

1.2 Melissa

Profil

- 16-25 år.
- Har ingen praksiserfaring.
- Vil gerne arbejde med mennesker.
- Starter på SOSU H i enten 10. klasse eller på GF1.

Ressourcer:

- Oplever stor personlig udvikling i løbet af uddannelsen.
- Udvikler høj fagstolthed.
- Trives i grupper og fællesskaber.

Udfordringer:

- Fastholdes af sociale fællesskaber og mestringssucceser; frafaldstruet ved ekskludering.
- Svært ved at deltage i fagfællesskaber i oplæringen – føler sig afkoblet grundet alder.
- Utryk i oplæringen og vil helst være på skolen.
- Har brug for stærke relationer – bliver påvirket og frafaldstruet af skift af undervisere og oplæringsvejledere.
- Er ofte i det "personlige rum", da hun mangler professionelle kompetencer i starten af uddannelsen.
- Har brug for støtte til at forstå og indgå i arbejdspladskulturen i oplæringen.

Motivation, tilknytning og gennemførelse

Melissa har særligt behov for at opleve samhørighed med andre for at opleve motivation for læring. Hun peger på, at både sociale og faglige fællesskaber er afgørende for hendes oplevelse af tilknytning. Flere gange i undersøgelsen bliver det store savn efter sociale fællesskaber nævnt som noget, der udfordrer, når eleverne bliver fordelt ud på forskellige oplæringspladser. Melissa nævner ofte alder som en barriere for sociale fællesskaber i oplæringen og den utryghed, der ligger i ikke at vide, om hun stadig er en del af fællesskabet, når de alle er retur på skolen igen.

Teorien om fællesskaber understreger vigtigheden af deltagelse i praksisfællesskaber for læring og identitetsdannelse. Melissa oplever udfordringer med at finde vej ind i arbejdsfællesskaberne under oplæringen, hvilket skaber utryghed og hæmmer hendes læringsproces. Melissa peger på, at det at være alene i oplæringen og selv skulle finde vej i etablerede arbejdsfællesskaber, er langt sværere og mere utrygt end at starte på skolen sammen med andre. Manglende erfaring med at være på en arbejdsplads gør, at Melissa

har et ekstra stort behov for at blive støttet til at indgå i usagte, praktiske opgaver som at lave kaffe og tømme opvaskemaskine.

Den psykologiske tryghed har en afgørende betydning for læringsprocessen. Melissa beskriver lav psykologisk tryghed ved de mange skift af undervisere og oplæringsvejledere, hvilket hæmmer hendes læringsproces. Hun har behov for gennemgående relationer og peger selv på at der, hvor hun har oplevet størst tilknytning, har hun været støttet af trygge og genkendelige relationer. For Melissa er det særligt vigtigt med rollemodeller i både skole og oplæring som hun kan spejle sig i både fagligt men også aldersmæssigt.

- Brug kontaktlærerfunktionen til at skabe en tryk og tillidsfuld relation til Melissa:
- Vær opmærksom på at invitere Melissa ind i arbejdsfællesskabet og støt hende i at opleve et socialt og fagligt fællesskab i oplæringen.
- Italesæt, at det er ok at lave fejl og lære af dem.
- Udtryk verbalt, at hendes input også er fagligt valide i oplæringen.
- Tilbyd sociale aktiviteter i skoleperioder og i oplæring med andre klassekammerater.
- Vær opmærksom på at Melissa ikke har erhvervserfaring og usagte værdier og praktiske opgaver skal italesættes.

1.3 Mads

Profil:

- Er mellem 18 og 25 år.
- Kommer fra gymnasiet/sabbatår og har haft svært ved enten at komme ind på eller gennemføre en uddannelse på bachelor niveau.
- Vil bruge SOSU som springbræt til sygeplejerske, fysioterapeut, socialrådgiver og lignende.
- Har et stort netværk uden for SOSU H og søger derfor ikke fællesskaber på uddannelsen.

Ressourcer:

- Er fagligt dygtig og mangler ofte faglig udfordring.
- Stiller høje krav til egen læring og er pligtopfyldende i oplæringen.
- Fastholdes i faget ved specialisering.

Udfordringer:

- Har ofte højt fravær, da han når at lave opgaver på den halve tid og keder sig i skolen.
- Har svært ved selv at gå mere i dybden med fagstof og skal støtte til dette gennem differentiering.
- Har svært ved læreprocesser, der omhandler basal pleje og omsorg – søger mere specialiserede opgaver uden at have kompetencerne.
- Har svært ved at arbejde i grupper, da han er meget målorienteret og ikke har tålmodighed til processer.

Motivation, tilknytning og gennemførelse

Mads er udfordret af, at han ikke oplever samhørighed med det faglige fællesskab på skolen, da hans forventninger til fagligheden er højere end de faglige mål.. Derved oplever han jævnligt manglende motivation for sin uddannelse, da han føler, at hans kompetencer overstiger det faglige niveau. Han lærer ikke i sin nærmeste udviklingszone og mangler udfordringer. Dette betyder også at Mads ofte ikke er indstillet på gruppearbejde, da han finder opgaverne lette og har en oplevelse af at han skal løfte gruppen fagligt.

Deltagelse i praksisfællesskaber er vigtige for læring og identitetsdannelse. Mads påpeger, at han ofte oplever manglende faglige udfordringer i oplæringen. Dog er hans motivation steget markant i somatik- og psykiatrioplæringsperioderne, hvor han har haft mulighed for læring på et mere specialiseret i niveau. Dette tyder på at Mads netop i disse oplæringsperioder bliver udfordret til nærmeste udviklingszone og får den faglige sparring han efterspørger. Mads peger på, at faglige rollemodeller også har en stor betydning for hans læring og efterspørger disse på skolen til at løfte hans faglige niveau og i visse oplæringsperioder.

En særlig opmærksomhed ved Mads er, at hans ønske om et højt fagligt niveau og specialisering, kan overskygge den vigtige basale omsorg og sygepleje, som er en essentiel del af sundhedspersonalets ansvar og kompetenceområde.

- Giv mulighed for at arbejde med specialisering.
- Tilbyd opgaver og projekter, der matcher hans høje faglige niveau og interesser.
- Hav fokus på at praktiske færdigheder og grundlæggende teori ikke bliver overset.
- Sæt Mads i gruppe med andre teoretisk dygtige elever.
- Introducer til forskellige metoder som anvendelse af reflektionscirklen til at støtte Mads i fordybelse.

1.4 Jørgen

Profil:

- Er mellem 30 og 60 år.
- Har en del praktisk erfaring enten som ufaglært eller SSH, der læser videre til SSA.

Ressourcer:

- Har stærke relationelle kompetencer.
- Fastholdes ved stærke fællesskaber, både fagligt og socialt i oplæringen.
- Brænder for faget og kan ikke forestille sig at lave andet.

Udfordringer:

- Har svært ved at modtage ny læring, der ikke passer til egen erfaring.
- Trives ikke på skolen – er fagligt udfordret og begrundet med egen oplevelse frem for teori.
- Føler sig mest hjemme i oplæringen, men er udfordret i rollen som elev.
- Oplever, at egen læring bliver forstyrret af mange unge og sprogligt udfordrede elever.
- Har brug for støtte til teoretisk læring og fagsprog.

Motivation, tilknytning og gennemførelse

Jørgen har særligt behov for støtte til at integrere ny læring med sin eksisterende erfaring. Jørgen har brug for at opleve, at hans praktiske erfaringer bliver anerkendt og integreret i den teoretiske læring. Dette kan øge hans motivation og tilknytning til uddannelsen, men han skal også udfordres, på at teori og lovgivning kan give nye perspektiver på hans erfaringsbaserede viden.

Jørgen trives bedst i oplæringen og i praksisfællesskaber, hvor han kan anvende sine praktiske kompetencer og opbygge relationer med kolleger.

- Anerkend Jørgens praktiske erfaringer og integrer dem i den teoretiske undervisning.
- Giv jævnligt feedback og støt Jørgen i at se egne mestringssucceser.
- Tilbyd ekstra støtte og ressourcer til teoretisk læring og fagsprog.
- Skab muligheder for, at Jørgen kan anvende sine praktiske kompetencer i teoretiske sammenhænge ved fx simulation og træning af praktiske færdigheder i praksislab.

1.5 Latifa

Profil:

- Kvinde i 30-40-årsalderen.
- Anden etnisk baggrund.
- Ingen eller udenlandsk arbejdserfaring.
- Lavt uddannelsesniveau.

Ressourcer:

- Stærke praktiske handlekompetencer – kommer fra omsorgskulturer.
- Meget motiveret for at gennemføre uddannelsen.
- Oplever empowerment i takt med udvikling af fagidentitet.
- Uddannelsen er et frirum.

Udfordringer:

- Udfordret på sprog.
- Skal lære at lære i det danske skolesystem.
- Dobbelt læringsforløb: uddannelse og sprog.
- Har brug for støtte til sproglige udfordringer – oplever sprogsam.
- Har brug for lidt elastik i forhold til mødetider, grundet aflevering af børn – hovedansvar for husholdningen.

Motivation, tilknytning og gennemførelse

Latifa har særligt behov for støtte til at integrere sprogudvikling med sin uddannelse. Hun er i et dobbeltlæringsforløb og har behov for, at læringsmiljøet har plads til den faglige del af uddannelsen, men også til den sproglige del. Latifa har brug for at opleve, at hendes sproglige udfordringer bliver anerkendt og støttet, men også, at hun oplever psykologisk tryghed og kan bruge sproget aktivt fremfor at føle sprogskam. Dette kan øge hendes motivation og tilknytning til uddannelsen.

Latifa har svært ved at finde ind i fællesskaber på skolen og i praktikken, da hun bruger meget energi på sproget, hvilket kan svække hendes motivation t. Hun peger på, at hun ofte søger mod andre elever, der er sprogligt udfordret for at kunne slappe af.

En opmærksomhed hos Latifa er, at hun ofte har hovedansvaret for husholdningen derhjemme og kan være under stort pres i perioder med syge børn og lange dage i oplæringen. Her peger hun selv på, at gode relationer til oplæringsvejledere, der har været fleksible og støttet hende til mere fleksible mødetider, har haft afgørende betydning for hendes trivsel og tilknytning til uddannelsen.

- Anvend sprogudviklende metoder i undervisningen:
 - Giv mulighed for forberedelse.
 - Giv sætningsstartere.
 - Støt Latifa til at være sprogligt aktive.
- Skab et læringsmiljø, hvor det er ok at fejle og lære af fejl.
- Tilbyd fleksibilitet i mødetider for at imødekomme hendes ansvar for husholdningen.
- Vær opmærksom på at hjælpe hende ind i fællesskaber.

1.6 Alexandra

Profil:

- Er +40 år.
- Har mange års arbejdserfaring.
- Kan være alt fra ufaglært til højtuddannet, men skifter branche ved at starte på SOSU H.
- Gruppen består af personer, der gerne vil have et arbejde, hvor de "gør en forskel", højtuddannede fra andre vestlige lande, ufaglærte eller faglærte fra brancher med høj arbejdsløshed.

Ressourcer:

- Har store forventninger til høj faglighed på uddannelsen.
- Stiller krav til undervisernes og oplæringsvejledernes viden og færdigheder.
- Stiller krav til arbejdsvilkår.
- Kender til rettigheder og siger fra.

Udfordringer:

- Oplever sig selv som ligestillet med undervisere.
- Vil gerne have mulighed for mere individuel læring fremfor gruppearbejde i skolen.
- Oplever sig selv som ligestillet med oplæringsvejledere og forventer at have kontrol over eget oplæringsforløb.
- Oplever skoleophold som teoretisk nemt og uddannelsen for lang.
- Oplever, at egen læring bliver forstyrret af gruppearbejde, mange unge og sprogligt udfordrede elever.

Motivation, tilknytning og gennemførelse

Alexandra har et stort behov for medbestemmelse og ønsker at være ligestillet i arbejdsfællesskabet for at opleve samhørighed. Alexandra kan derfor fastholdes ved at få plads til at være selvledende samt ved at få en plads i arbejdsfællesskabet som ligestillet med de ansatte og ikke øvrige elever. Det er en stærk motivationsfaktor for Alexandra at opleve at være en del af praksisfællesskabet, og at hendes erfaringer bliver anerkendt. Hun efterspørger klare mål og forventninger i oplæringen for at kunne føle sig udfordret og engageret.

Alexandra har brug for at blive inddraget og få mere medbestemmelse i sin egen læring under skoleperioderne, da dette kan øge hendes motivation og styrke hendes tilknytning til uddannelsen. Hun påpeger, at nogle opgaver er på et lavt fagligt niveau i forhold til hendes uddannelsesbaggrund, og hun ønsker mere praksis koblet på. Derfor efterspørger Alexandra stærke faglige rollemodeller, som hun kan spejle sig i under skoleperioden, samt mere simulation for bedre at kunne koble færdigheder til sin stærke teoretiske viden.

- Henvis eventuelt til en mentorrolle, hvor hun kan støtte andre på uddannelsen.
- Opstil klare mål i oplæringen med begrundelse i praktikmål.
- Inddrag hende i faglige møder i personalegruppen og brug hendes erfaring.
- Planlæg elevaktiverende undervisning.
- Modtag feedback på egen undervisning ved evaluering og trivselsmålinger.
- Støt hende i at omdanne hendes store teoretiske viden til praksisfaglighed.
- Støt op om selvledelse.

